

Městský úřad Český Brod

Odbor výstavby a územního plánování – památková péče
náměstí Husovo 70 | 282 01 | Český Brod

Spis. zn. S-MUCB 53914/2023/OVÚP-Kadle
Č.j. MUCB 61952/2023
Vyřizuje: Žaneta Kadlecová
Telefon: 313 036 101
Český Brod, dne 2. 11. 2023

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Městský úřad Český Brod, odbor výstavby a územního plánování - památková péče, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), obdržel dne 4. 10. 2023 žádost žadatele, kterým je

Obec Tuklaty, IČO 00235822, Na Valech č.p. 19, Tuklaty, 250 82 Úvaly,

o vydání závazného stanoviska § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči ve věci:

stavební úpravy krovu a střechy nem. kulturní památky fara, č. p. 19, Tuklaty, která je zapsaná Ústředním seznamu kulturních památek ČR ("dále jen "ÚSKP") pod rejstř. č. 37666/2-868, předmětem žádosti je **dokumentace pro provedení stavby** od Ing. arch. Tomáše Hladíka, Želivského 806, Kolín, IČO: 75501783, autorizace v oboru architektura (A1) -ČKA 03921 a Ing. Pavla Volšovského, Dis., která vychází z původní dokumentace z roku 2008 zpracovatel Ing. arch Svatava Slepíčková, která nenavrhovala detaily (závazné stanovisko MěÚ ČB ze dne 30. 4. 2008, č. j. 8260/2008/STAV/Št), pro opravu dřevěné krovové konstrukce v zásadě platí, že stávající prvky budou v maximální možné míře zachovány, umožní-li to jejich stavebně technický stav, dojde pouze k lokální výměně nejvíce poškozených částí či odstranění nevhodných, dodatečných zásahů, oprava bude provedena systémem protézování při respektování tvaru, profilace, rozměru a způsobu provedení původních prvků, v daném konkrétním případě rozsah výměny dřevěných částí krovu je dán zrealizovaným mykologickým průzkumem provedeným odbornými konzultanty NPÚ ÚOPSPČ Praha, poškozené a shnilé prvky budou vyměněny. Jedná se o část vazných trámů, některých krokví a nárožních krokví, nejvíce jsou poškozené pozednice a vazné trámy na západní straně, napojení vazného trámu bude provedeno protézou, kde spoj bude proveden svorníky 4xM16 s hmoždíkem typu bulldog, napojení kolmého trámu bude provedeno pomocí ocelových třmenů, kde je navržena pásovina P10/80 a tyčovina M16, svorníky budou také M16, stávající dožilá střešní krytina bude odstraněna včetně laťování a nahrazena novou (taška pálená bobrovka na husté laťování), dešťové žlaby, svody, kompletní oplechování střešních konstrukcí, vč. sněhových zachytávačů, jsou navrženy z měděného plechu a pásoviny (alternativně ocelový plech pozinkovaný s povrchovou úpravou v barvě střešních tašek), celá soustava krovu bude konzervována a napuštěna přípravky proti biotickým škůdcům (proti plísni a dřevokazným škůdcům a houbám budou veškeré tesařské prvky krovu chráněny transparentním přípravkem 1x tlakově, nebo 2x nátěrem), na pozemku parc. č. st. 3/1v k. ú. Tuklaty, který se nachází na území Ochranného pásma jmenovitě zapsaných kulturních památek areálu kostela Narození sv. Jana Křtitele (rej. č. 19166/2-867), tvrze, nyní zvonice (rej. č. 28569/2-4101), areálu fary č. p. 19 (rej. č. 37666/2-868), soubor soch u kostela a fary (rej. č. 41664/2-869) a brány statku č. p. 18 (rej. č. 13956/2-3469), které je zapsáno v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen "ÚSKP"), pod rejstříkovým č. 3113.

Po písemném vyjádření NPÚ (Národní památkový ústav, územně odborné pracoviště středních Čech v Praze, IČO 75032333, Sabinova č.p. 373/5, Žižkov, 130 11 Praha 3) ze dne 1.11.2023 pod č.j. MUCB 61844/2023 vydává orgán státní památkové péče dle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o státní památkové péči a dle ustanovení § 149 odst. 1 a § 136 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů toto

závazné stanovisko

§ 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči:

práce: stavební úpravy krovu a střechy nem. kulturní památky fara, č. p. 19, Tuklaty, která je zapsaná Ústředním seznamu kulturních památek ČR ("dále jen "ÚSKP") pod rejstř. č. 37666/2-868, předmětem žádosti je **dokumentace pro provedení stavby** od Ing. arch. Tomáše Hladíka, Želivského 806, Kolín, IČO: 75501783, autorizace v oboru architektura (A1) -ČKA 03921 a Ing. Pavla Volšovského, Dis., která vychází z původní dokumentace z roku 2008 zpracovatel Ing. arch. Svatava Slepíčková, která nenavrhovala detaily (závažné stanovisko MěÚ ČB ze dne 30. 4. 2008, č. j. 8260/2008/STAV/Št), pro opravu dřevěné krovové konstrukce v zásadě platí, že stávající prvky budou v maximální možné míře zachovány, umožní-li to jejich stavebně technický stav, dojde pouze k lokální výměně nejvíce poškozených částí či odstranění nevhodných, dodatečných zásahů, oprava bude provedena systémem protézování při respektování tvaru, profilace, rozměru a způsobu provedení původních prvků, v daném konkrétním případě rozsah výměny dřevěných částí krovu je dán zrealizovaným mykologickým průzkumem provedeným odbornými konzultanty NPÚ ÚOPSC Praha, poškozené a shnilé prvky budou vyměněny. Jedná se o část vazných trámů, některých krokví a nárožních krokví, nejvíce jsou poškozené pozednice a vazné trámy na západní straně, napojení vazného trámu bude provedeno protézou, kde spoj bude proveden svorníky 4xM16 s hmoždíkem typu bulldog, napojení kolmého trámu bude provedeno pomocí ocelových třmenů, kde je navržena pásovina P10/80 a tyčovina M16, svorníky budou také M16, stávající dožilá střešní krytina bude odstraněna včetně laťování a nahrazena novou (taška pálená bobrovka na husté laťování), dešťové žlaby, svody, kompletní oplechování střešních konstrukcí, vč. sněhových zachytávačů, jsou navrženy z měděného plechu a pásoviny (alternativně ocelový plech pozinkovaný s povrchovou úpravou v barvě střešních tašek), celá soustava krovu bude konzervována a napuštěna přípravky proti biotickým škůdcům (proti plísním a dřevokazným škůdcům a houbám budou veškeré tesařské prvky krovu chráněny transparentním přípravkem 1x tlakově, nebo 2x nátěrem), na pozemku parc. č. st. 3/1v k. ú. Tuklaty, který se nachází na území Ochanného pásma jmenovitě zapsaných kulturních památek areálu kostela Narození sv. Jana Křtitele (rej. č. 19166/2-867), tvrze, nyní zvonice (rej. č. 28569/2-4101), areálu fary č. p. 19 (rej. č. 37666/2-868), soubor soch u kostela a fary (rej. č. 41664/2-869) a brány statku č. p. 18 (rej. č. 13956/2-3469), které je zapsáno v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen "ÚSKP"), pod rejstříkovým č. 3113,

jsou podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči přípustné za splnění těchto základních podmínek, stanovených v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 66/1988 Sb.).

Podmínky:

1. Třmeny krátčat budou okovány kovovými kramlemy a přitaženy, nebudou použity svorníky.
2. Vyjetá krátčata budou utažena za použití spoje se dvěma dřevěnými kolíky, na rybinu.
3. Při protézování budou použity celodřevěné plátové spoje s dřevěnými kolíky, na rybinu. Nebudou použity kovové svorníky.
4. Stávající nosné trámy, které jsou v dobrém stavu, ale je nutná jejich povrchová úprava, budou upraveny otesáním.
5. Rozsah výměn v krovu bude po sejmutí střešní krytiny předem odsouhlasen zástupci památkové péče.
6. Zahájení stavebních prací bude v dostatečném časovém předstihu oznámeno zástupcům památkové péče, v průběhu opravy budou práce konzultovány a budou svolávány pravidelné kontrolní dny.

Odůvodnění:

Areál bývalé fary v obci Tuklaty je nemovitou kulturní památkou ve smyslu zákona č.20/1987 Sb., evidovanou pod rejst. č. 37666/2-868 v ÚSKP ČR. Fara se nachází v sousedství jmenovité kulturní památky kostela Narození sv. Jana Křtitele (rejst. č. ÚSKP 19166/2-867) a poblíž tvrze, nyní zvonice (rejst. č. ÚSKP 28569/2-4101) a brány s brankou u č. p. 18 (rejst. č. ÚSKP 13956/2-3469). K ochraně uvedeného souboru kulturních památek bylo 5. 4. 1996 vyhlášeno Rozhodnutím OkÚ v Kolíně území ochranného pásma, rejst. č. ÚSKP 3113. Bývalá fara představuje hodnotný historický objekt, založený na místě starší fary „r. 1729 vystavěl novou pěknou farní budovu dílem ze jmění kostelního, dílem z příspěvků vévodkyně Savojské a dílem i z vlastních svých peněz“ farář Václav Pečený. Archivní rešerší, vypracovanou v roce 2016, bylo potvrzeno, že jde o novostavbu z roku 1730 na místě zchátralé středověké fary. Autora návrhu se zatím nepodařilo identifikovat, k dispozici není ani

původní plánová dokumentace. Stále proto zůstává záhadou, proč má fara tak náročnou architektonickou formu s centrální částí a s věncem křídel, které lze spatřit jen u velkých reprezentativních panských sídel té doby, jako například na zámku v Liblicích, Chlumci nad Cidlinou /Karlova Koruna/ či ve Veltrusích, kde figurují i jména velkých architektů, zejména F. M. Kaňky. V každém ohledu se jedná o výjimečnou stavbu, která dalece překračuje význam místní dominanty. Areál fary tvoří velkoryse komponovaná obytná budova - má půdorys ondřejského kříže s oktogonálním středem tvořícím sál, ke kterému přiléhají čtyři boční křídla - s vjezdovou bránou, ohradní zeď a dvůr.

Vzhledem ke skutečnosti, že Městský úřad Český Brod, odbor výstavby a územního plánování - památková péče, jsou známy všechny podstatné skutečnosti a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení, bylo upuštěno od ústního jednání spojeného s místním šetřením.

K zamýšleným pracem se písemně vyjádřil dne 1. 11. 2023 zástupce NPÚ (Národní památkový ústav, územně odborné pracoviště středních Čech, IČO 75032333, Sabinova č. p. 373/5, 130 11 Praha 3), svým odborným vyjádřením, které bylo zaevidováno pod č. j. MUCB 61844/2023, uvedl podmínky, za kterých je záměr z hlediska památkové péče v souladu se zájmy ochrany kulturně historických hodnot.

Podmínky byly vyhodnoceny jako důvodné a žádoucí pro ochranu kulturní památky. Provedením prací za uvedených podmínek se nepředpokládá negativní dopad na kulturní hodnotu nemovité kulturní památky fara, č. p. 19, Tuklaty, která je zapsaná ÚSKP pod rejstř. č. 37666/2-868.

Zdůvodnění podmínek:

Fara v Tuklatech je nemovitou kulturní památkou ve smyslu zákona o státní památkové péči 20/1987Sb. Mezi hlavní chráněné památkové hodnoty fary patří zejména její půdorys, hmota, materiálová skladba zdiva, struktura omítek, zdobné prvky exteriéru i interiéru, historické stavební konstrukce, zejména klenební a krovové, střešní krytina, fasáda, historické okenní a dveřní výplně, povrchy komunikací. Prioritním zájmem památkové péče je zachování originálních historických konstrukcí, materiálů a prvků, neboť jen ty mají skutečnou kulturní hodnotu, a navíc by se bez cílevědomé ochrany samy nezachovaly. Aby byla zajištěna péče o tyto památkové hodnoty, je nezbytné provádět veškeré udržovací a stavební práce na dotčených objektech v souladu s principy soudobé památkové péče. Ta klade mj. důraz na užívání tradičních materiálů a technologií, neboť právě ty hrají stěžejní roli v autenticitě a věrohodnosti finálního vzhledu stavby. Tradiční materiály a technologie jsou zároveň kompatibilní s historickými konstrukcemi, zatímco novodobé materiály mají zpravidla výrazně odlišné chemickofyzikální vlastnosti, negativně ovlivňují po staletí či desetiletí neměnný režim historických objektů (např. schopnost konstrukcí vypořádat se s vlhkostí) a v neposlední řadě odlišně stárnou. Krov fary v Tuklatech je příkladem hambalkového krovu pravděpodobně z konce 18. století, z období po Josefínských reformách.

Ad 1) Dle stavebně technické expertízy statika NPU ze dne 10. 5. 2023 budou primární metodou opravy krovu celodřevěné spoje. Vzhledem k tomu, že se v krovu již nacházejí historické kovové kramle, je možné tuto historickou metodu použít k přitažení krátkat. Nebudou použity novodobé svorníky.

Ad 2-3) Požadavek spoje se dvěma kolíky na rybinu vychází ze zmíněné metodiky: Celodřevěné plátové spoje pro opravy historických konstrukcí, Jiří Kunecký a spol., 2015, certifikované Ministerstvem kultury ČR 2016.

Ad 4) Zachování nebo opětovné uplatnění původních trámů je důležité z hlediska materiálové i vizuální autenticity výrazu památky a k zachování maxima historické materie. Prioritním zájmem památkové péče je zachování originálních historických konstrukcí, materiálů a prvků, neboť jen ty mají skutečnou kulturní hodnotu, a navíc by se bez cílevědomé ochrany samy nezachovaly.

Ad 5) Oprava krovu je navržena v souladu s památkovými požadavky na opravu tesařských konstrukcí. V případě, že by rozsah výměn měl být většího rozsahu, než předpokládá projektová dokumentace, je nutné tento rozsah vždy konzultovat také se zástupci památkové péče.

Ad 6) Nezbytným předpokladem úspěšné opravy je dořešení veškerých detailů jednotlivých prvků, proto je nezbytné, aby tyto detaily byly vždy projednány a schváleny před zahájením vlastních realizačních prací s orgány památkové péče. Bude postupováno v souladu se stavebně technickou expertízou NPU.

Aby byl charakter památky zachován a nenarušen nevhodnými novodobými zásahy, které by tuto památku degradovaly, je zapotřebí opravy provádět citlivě, při dodržení tradičních postupů, materiálů a technologií. Záměr úpravy krovu a střechy fary v Tuklatech je z hlediska památkové péče možný při dodržení daných podmínek.

Správní orgán se v této dané problematice plně ztotožnil s odborným vyjádřením NPÚ i s jejich podmínkami a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto závazného stanoviska.

Práce: stavební úpravy krovu a střechy nem. kulturní památky fara, č. p. 19, Tuklaty, která je zapsaná Ústředním seznamu kulturních památek ČR ("dále jen "ÚSKP") pod rejstř. č. 37666/2-868, předmětem žádosti je **dokumentace pro provedení stavby** od Ing. arch. Tomáše Hladíka, Želivského 806, Kolín, IČO: 75501783, autorizace v oboru architektura (A1) -ČKA 03921 a Ing. Pavla Volšovského, Dis., která vychází z původní dokumentace z roku 2008 zpracovatel Ing. arch. Svatava Slepíčková, která nenavrhovala detaily (závazné stanovisko MěÚ ČB ze dne 30. 4. 2008, č. j. 8260/2008/STAV/Št), pro opravu dřevěné krovové konstrukce v zásadě platí, že stávající prvky budou v maximální možné míře zachovány, umožní-li to jejich stavebně technický stav, dojde pouze k lokální výměně nejvíce poškozených částí či odstranění nevhodných, dodatečných zásahů, oprava bude provedena systémem protézování při respektování tvaru, profilace, rozměru a způsobu provedení původních prvků, v daném konkrétním případě rozsah výměny dřevěných částí krovu je dán zrealizovaným mykologickým průzkumem provedeným odbornými konzultanty NPÚ ÚOPSC Praha, poškozené a shnilé prvky budou vyměněny. Jedná se o část vazných trámů, některých krokví a nárožních krokví, nejvíce jsou poškozené pozednice a vazné trámy na západní straně, napojení vazného trámu bude provedeno protézou, kde spoj bude proveden svorníky 4xM16 s hmoždíkem typu bulldog, napojení kolmého trámu bude provedeno pomocí ocelových třmenů, kde je navržena pásovina P10/80 a tyčovina M16, svorníky budou také M16, stávající dožilá střešní krytina bude odstraněna včetně laťování a nahrazena novou (taška pálená bobrovka na husté laťování), dešťové žlaby, svody, kompletní oplechování střešních konstrukcí, vč. sněhových zachytávačů, jsou navrženy z měděného plechu a pásoviny (alternativně ocelový plech pozinkovaný s povrchovou úpravou v barvě střešních tašek), celá soustava krovu bude konzervována a napuštěna přípravky proti biotickým škůdcům (proti plísni a dřevokazným škůdcům a houbám budou veškeré tesařské prvky krovu chráněny transparentním přípravkem 1x tlakově, nebo 2x nátěrem), na pozemku parc. č. st. 3/1v k. ú. Tuklaty, který se nachází na území Ochranného pásma jmenovitě zapsaných kulturních památek areálu kostela Narození sv. Jana Křtitele (rej. č. 19166/2-867), tvrze, nyní zvonice (rej. č. 28569/2-4101), areálu fary č. p. 19 (rej. č. 37666/2-868), soubor soch u kostela a fary (rej. č. 41664/2-869) a brány statku č. p. 18 (rej. č. 13956/2-3469), které je zapsáno v Ústředním seznamu kulturních památek ČR (dále jen "ÚSKP"), pod rejstříkovým č. 3113, nejdou v rozporu se zájmy státní památkové péče, pokud budou splněny podmínky stanovené v tomto závazném stanovisku.

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit s orgány státní památkové péče ve smyslu zákona o státní památkové péči.

Městský úřad Český Brod, odbor výstavby a územního plánování - památková péče, vycházel při svém rozhodování ze všech dostupných podkladů a zjištění a řídil se platnými právními předpisy a nařízeními.

Poučení:

Proti tomuto závaznému stanovisku **nelze** v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu **podat samostatné odvolání**, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ustanovením § 149 odst. 6 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. **Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání**, které umožní, aby bylo v souladu s ustanovením § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Otisk úředního razítka

Ing. Jan Strnad v. r.

vedoucí odboru - odbor výstavby a územního plánování,

oprávněná úřední osoba

Za správnost vyhotovení Adam Turecký

Obdrží:

Obec Tuklaty, IDDS: nszbkj8

Národní památkový ústav, územně odborné pracoviště středních Čech v Praze, IDDS: 2cy8h6t